

Pentti Lahti - in Memoriam

Anneli Pohjola

Paluumuuttajien 'logiikkaa' etsimässä

Jerzy Zubrzycki

Australia as a Multicultural Society

Olavi Koivukangas

200-vuotias Australia terävöittää siirtolaispolitiikkaansa

Tiedotuksia

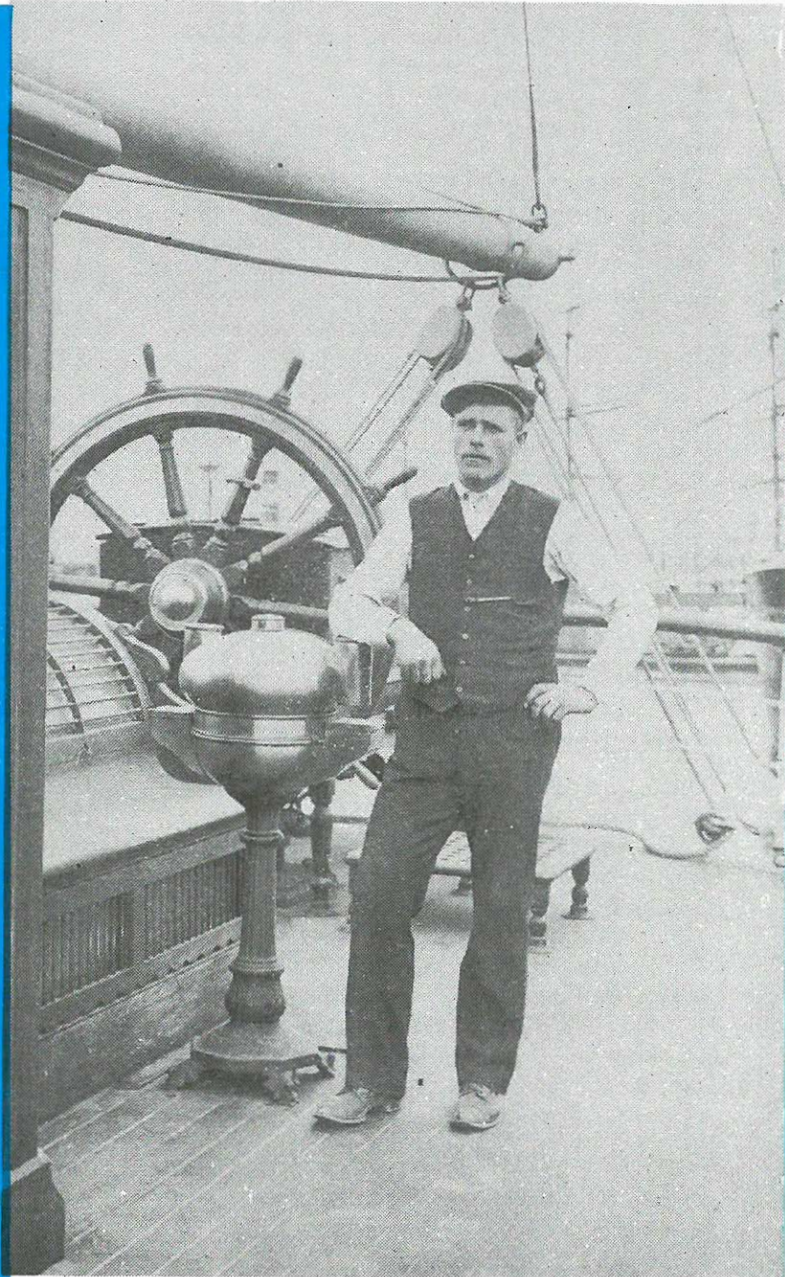
Kirjaesittelyjä

Kirjallisuusesittelyjä

Book Reviews

Siirtolaisuusinstituutin julkaisuluottelo

Publications of the Institute of Migration

1988

SIIRTOLAISUUS

MIGRATION

4

SIIRTOLAISUUS – MIGRATION

15. vuosikerta, 15th year

Siirtolaisuusinstituutti—Migrationsinstitutet—The Institute of Migration

Päätoimittaja/Editor-in-chief Olavi Koivukangas

Toimitussihteeri/Editor Maija-Liisa Kalhama

Toimituskunta/Editorial Board Siirtolaisuusinstituutin hallitus

Administrative Board of the Institute of Migration

Toimituksen osoite/Editorial Address

Piispankatu 3.

20500 Turku

FINLAND

Puh./Tel. (921) 317 536

Tilaukset/Subscriptions

Aikakauslehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Tilaushinta on 30 mk/v

One year (4 issues) Finland and Scandinavia 30 FMK, other countries 10.00 USD.

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTIN HALLITUS/ADMINISTRATIVE BOARD

Toim.joht. Tauri Aaltio

Prof. Erkki Asp

Vt.prof. Elina Haavio-Mannila

Kauppatiet.lis. Ruth Hasan

Esittelijä Heidi Kuusi

Ulkoasiainsiht. Juha Knuuttila

Neuv.virkam. Risto Laakkonen

Seutukaavajoht.

Raimo Narjus

Ohjelmajoht.

Aimo Pulkkinen

Apul.prof. Tom Sandlund

Suomi-Seura r.y.

Turun yliopisto

Helsingin yliopisto

Turun kaupunki

Opetusministeriö

Ulkoasiainministeriö

Työvoimaministeriö

Seutusunnitte-

lun keskusliitto

Väestöliitto

Åbo Akademi

Hallituksen puheenjohtaja/

Chairman of the Administrative Board

Apul.prof./Ass.prof. Tom Sandlund

Valtuuskunnan puheenjohtaja/

Chairman of the Council

Kansleri, akateemikko Olavi Granö

Chancellor, academician

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTIN HENKILÖKUNTA / STAFF

Olavi Koivukangas, johtaja/director

Ismo Söderling, tutk.siht./research secr.

Maija-Liisa Kalhama, osastosihteeri/
departmental secretary

Seija Sirkiä, toimistosihteeri/bureau secretary

Taimi Sainio, vs.toim.siht./bureau secretary

Anne Seppänen, toim.virk./assistant clerk

Hannele Hentula, tutkija/researcher

Kimmo Koiranen, tutkija/researcher

Jouni Korkiasaari, tutkija/researcher

Matti Simpanen, tutkija/researcher

Leena Hastela, tutk.apul./assistant

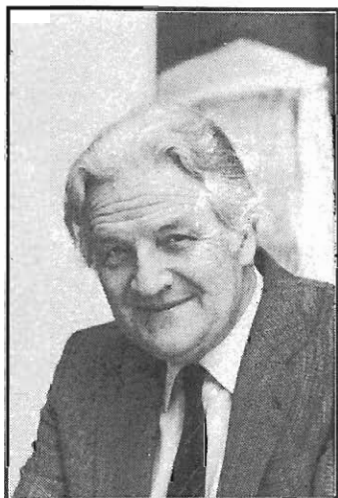
Hannele Kosonen, tutk.apul./assistant

Zanna Lahtonen, toim.apul./assistant

Raumalainen merimies Vihtori Varjonen Melbournen
salamassa ennen 1. maailmansotaa.

Vihtori Varjonen, a Finnish sailor from Rauma, in the
harbour of Melbourne before WW I.

Pentti Lahti – In Memoriam

Siirtolaisuusinstituutin valtuuskunnan varapuheenjohtaja, Turun kaupungin opetus- ja sivistystoiminta johtava Pentti Ilmari Lahti kuoli 29.11.1988 pitkällisen sairauden murtamana.

Kouluneuvos Pentti Lahti ennätti suorittaa pitkän ja monitahoisen elämäntyön niin Turussa kuin koko Turun talousalueella. Hän oli syntynyt Turussa 5. elokuuta 1926.

Koulutoimen uudistuksessa kansakoulusta peruskouluksi kouluneuvos Pentti Lahti oli valtakunnallisestikin edelläkävijöitä. Koulutoimen piiristä kouluneuvos Lahden tie johti Turun kaupungin keskuhallintoon opetus- ja sivistystoiminta johtavaksi apulaiskaupunginjohtajaksi vuonna 1979. Apulaiskaupunginjohtajan virkaa hän hoiti kuolemaansa saakka.

Monissa erilaisissa järjestötehtävissä ja luottamustoimissa hankkimallaan pätevyydellä kouluneuvos Pentti Lahti paneu-

tui virassaan moniin muihinkin kuin koulutoimen kysymyksiin. Siirtolaisuusinstituutin valtuuskunnassa apul.kaupunginjohtaja Lahti oli Turun kaupungin edustajana vuodesta 1982 alkaen. Valtuuskunnan varapuheenjohtajana hän toimi vuodesta 1984 kuolemaansa saakka.

Kouluneuvos Pentti Lahdelle myönnettiin Suomen Leijonan ritarikunnan I luokan ritarimerkki vuonna 1968 ja Suomen Valkeaisen Ruusun ritarikunnan I luokan ritarimerkki vuonna 1977. Kouluneuvoksen nimen ja arvon Pentti Lahti sai vuonna 1984.

Pitkä ja monitahoinen työ Turun ja Turun seudun hyväksi on päättynyt. Kouluneuvos Pentti Lahti työskenteli loppuun saakka omaksumiensa arvojen puolesta tuloksellisesti. Hänessä oli ihmisläheistä peräänantamattomuutta, joka ansaitsee kunnioituksemme.

Paluumuuttajien 'logiikkaa' etsimässä

Artikkeli perustuu kirjoittajan lisensiaattitutkimukseen MAATA JOSSA KASVOIN, KANNAN MUKANA MUN... Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää paluumuuttajien sosiaalista ankkuroitumista paluun jälkeen. Painopiste on yksilötasolla, jolloin kartoitetaan palaajien elämänkulun jäsentymistä ja kiinnittymistä toimintaympäristöön eri muuttojen ja erityisesti paluun vaiheissa. Tavoitteena on muuttoprosessin ja siihen liittyvän subjektiviteetin kautta analysoida keitä paluumuuttajat ovat, miten he ovat palaajiksi päätyneet sekä mitkä tekijät määrittävät paluun jälkeisen elämän järjestymistä ja elämänhallinnan toteutumista. Muuttajien sisäisiin merkitysrakenteisiin liittyen pyritään etsimään sitä elämäntilanteiden 'logiikkaa'(ks. käsite: Eskola 1988, 251-256), joka ohjaa muuttajien valintoja. Osaltaan tähän kytkeytyy muuttoratkaisuihin vaikuttaneiden sekä yhteiskunnallisista että yksilöllisistä tekijöistä suodattuneiden välitystekijöiden etsiminen.

Aineisto

Tutkimus sitoutuu pääosaltaan laadulliseen tutkimusperinteeseen. Aineisto on hankittu case-tyyppisesti Ruotsista yhtenä vuonna (1985) yhdelle paikkakunnalle (Kemijärvi) palanneiden muuttajien teemahaastattelulla. Teemojen määrittäminen palaajien muuttohistorian pohjalta tuo mukaan biografiatutkimuksen piirteitä, jolloin voidaan puhua valikoivasta elämän-

Yht.lis. Anneli Pohjola toimii Lapin korkeakoulussa sosiaalityön lehtorina. Lisensiaattityössään hän on tutkinut laadullisella aineistolla paluumuuttajien sosiaalista ankkuroitumista.

kulikututkimuksesta (käsite: Bertaux 1981, 8). Muuttojen eri vaiheiden kartoittamisen kautta on mahdollista seurata sosiaalisen ankkuroitumisen ja elämänhallinnan kehittymistä. Paluumuuton tutkimien ei voi olla irrallisen episodin kuvausta.

Kysymys muuttojen 'logiikasta'

Muuttoliiketutkimuksessa on tyypillisesti yksilötasolla haettu selitystä muuttoratkaisuille mittaamalla muuttojen motiiveja ja

taustasyitä kysymällä niitä yleensä valmiiden vastausvaihtoehtojen mukaan tai avoimilla kysymyksillä. Muuttamisen "logiikka" ei kuitenkaan välttämättä ole oletettu suorajohteinen ja yksilötteinen ilmiö, vaan se muovautuu useiden eri vaikutussuhteiden mukaan polveilevana. "Logiikan" ulottuvuus leikkaa samanaikaisesti useita yksilön kannalta keskeisiä elämäntilanteita ja niihin kytkeytyviä valintavaihtoehtoja. Kyse ei ole puhtaasti yksilöllisistä motiiveista tai objektiivisesti erotettavista muutosten syistä, vaan laajemmin elämän rakenteistumiseen liittyvistä linjoista ja osaltaan myös toimijoiden arvolahtokohdista.

Muutto ei kuitenkaan ole vain yksilöllinen projekti, jossa tilanteestaan tietoiset toimijat maksimoivat oman hyvinvointinsa ja elämäntilanteensa ohjaamisen. Taustalla ovat yhteiskunnalliset rakenteelliset tekijät muutoksineen, jotka peilautuvat yksilötason elämisen vaihtoehtoihin. Ne voivat asettaa reunaehdot ja pakkoja, jotka eivät anna paljonkaan yksilöllistä valinnanvaraa. Tosin päätöksenteko jää aina yksilötasolle. Ratkaisujen tekemisen suhteen keskeiseksi nousevat ne välitystekijät, jotka suodattavat yhteiskunnallisia vaikutustekijöitä mikrotasolla ohjaten tilanteita tulkitsevaa "logiikkaa".

Tätä muuttoratkaisuihin liittyvää "logiikkaa" on tutkimuksessa etsitty erityisesti sosiaalisten verkkojen, työn ja vapaa-ajan toimintojen piiristä. On pyritty kartoittamaan suuntia siihen, mikä ihmisen käyttäytymistä muuttoprosessissa ohjaa. Tutkimuksen tulosten mukaan paluumuuttajat jakautuivat kolmeen tyypologiseksi rakennettuun tyyppiin: rationaaliset muuttajat, seikkailijat ja ajopuutyypit, joiden lähtökohdat muutossa erosivat suhteellisen selvästi toisistaan. Keskeinen erotteleva tekijä oli elämäntilanteen toteutumisen elämäntilanteen ohjaamisessa.

Rationaaliset muuttajat

Rationaaliset muuttajat olivat selvästi ratkaisultaan vakain ryhmä. He olivat muita

useammin perheellisiä, vähän vanhempia, työn ja toimeentulon vuoksi muuttaneita, jotka tekivät ratkaisunsa suhteellisen harkitusti ja suunnitellusti. Muuttotyyppiin (ks. Taylor 1967, 99-103; Petersen 1970, 53-65) mukaan heitä voi lähtömuutossa Ruotsiin luonnehtia lähinnä pakkomuuttajiksi joko työttömyyden tai heikon toimeentulon vuoksi. Useilla oli tavoitteena saada taloudellinen tilanne vakiintumaan sekä säästöjä ja palata sitten takaisin Suomeen, jossa tilanne odotusten mukaan sillä välin olisi korjautunut. Joissakin tilanteissa muuttotyyppiinä voi siten olla myös tavoitemuutto. Heillä oli lujat siteet kotiseutuun ja sukulaisverkkoihin, joiden avulla ankkuroituminen muutosten eri vaiheissa tapahtui.

Esimerkiksi perheellisenä muuttanut mies (44 v) kuvaa omaa lähtöään työttömyyden seurauksena:

"Kyllähän sitä pitkän aikaa, siinä vuoena pari harkittiin sitä muuttamista (Ruotsiin) ja kaikkea sitä, koska kaikki joutuu katkemaan. Perhesiteet osittain ja tuttavuuksien kaikki häipyy ja kaikki tämmöset. Kyllä ne loppujen lopuksi aika paljon paino vaakassa, mutta kuitenkin tuli sitten tää taloudellinen ja muu puoli tuli sitten, paino ainaki sillä hetkellä vaakassa, ku perhesiteet ja tuttavat kaikki yhteensä. Että se siinä oli ainaki mulla tärkeämpää."

Paluun hän kiteyttää lyhyesti, mutta paljon puhuvasti:

"Että kiersin kahdenkymmenen vuoden kierroksen umpeen, että se tuntuu, että on palannu kotia taas."

Paluu oli paljolti juurille palaamista, jossa haluttiin rakentaa henkisesti rikkaampaa elämää. Asetuttiin paikalleen, useimmat entiselle kotiseudulle, ilman aikeita muuttaa edelleen. Näin siitä huolimatta, että työllistyminen kotiseudulla osoittautui vaikeaksi. Osa on löytänyt paikkansa yhteiskunnasta työpaikan muodossa ja elämän koetaan olevan kaikin puolin järjestyksessä. Muutama ei ollut saanut työtä koko aikana paluun jälkeen haastattelu-

ajankohtaan mennessä. Myöskään mahdolliset ammattikurssit eivät olleet ratkaisseet tilannetta. Päällisin puolin tämä osa rationaalista muuttajista vaikuttaa ratkaisussaan epäonnistuneelta. Heille kuitenkin sukulaisverkot ja elämän muu koettu rikkaus (kotiseutu, luonto, harrastusmahdollisuudet) ovat tärkeämpiä kuin työ, jonka voi uskoa saavansa joskus järjestyseen. Tyyppi on siten sisäisesti heterogeeninen, mutta sen yhteinen nimittäjä on se, että tehdyt ratkaisut on tehty suunnitelmallisesti ja eri vaihtoehtoja punniten. Siitä nimitys rationaaliset muuttajat. Vaikka ulkoinen todellisuus ei aina osoita onnistumisen merkkejä, he sisäisesti tietävät tehneensä juuri heille oikeat ratkaisut. He ovat hallinneet sisäisesti elämäänsä ja tehneet valintansa tietoisesti.

Verrattuna muiden tutkimusten tyypeihin rationaaliset muuttajat lienevät lähimpänä Simmien (1972, 33-34) traditiонаalista työväenluokka -tyyppiä yhteisökiinnittyneisyytensä vuoksi. Erasen (ks. Richmond 1984, 270) tyyppijaottelussa he sijoittunevat konservatiiviseen ryhmään, koska heille muutto ei merkitse erityisesti mitään uuden luomista, vaan pikemminkin elämän mahdollisuuksien säilyttämistä ensimmäisessä vaiheessa taloudellisessa mielessä ja toisessa vaiheessa henkisesti. Heillä on myös samoja piirteitä kuin Söderlingin (1988, 103-111) perhekeskeisillä työmuuttajilla tai Taylorin (1967, 120-124) resultant-muuttajilla, mikä tulee esille työn ja toimeentulon korostuessa.

Seikkailijat

Toinen selvästi erottuva tyyppi olivat seikkailijat. He olivat keskimäärin nuorempia kuin rationaaliset muuttajat. Perhettä ei vielä ollut, mutta lähtömuutto Ruotsiin tapahtui silti sosiaalisen vaikutuksen pohjalta joko sisarusten, sukulaisten tai seurustelukumppanin kanssa. Osa muutti suoraan koulun loppumisen jälkeen. He saattoivat ilmaista muuttonsa taustaksi työttömyyden, mutta usein se oli enemmänkin

sen psykologisesti koettua uhkaa kuin itse todellisuudessa elettyä. Muutto ratkaisti nopeasti, kun työtä ei ensiyrittämällä löytynyt. Olihan kasvava työttömyys noussut voimakkaasti esiin juuri tämän sukupolven tullessa työmarkkinoille. Taustalla oli seikkailunhalua ja "elämän nälkää", kuten eräs haastateltava asian ilmaisi. Muuttoon liittyi itsenäistymistä ja vielä puuttuvan elämäkokemuksen etsintää.

"Se oli sellaista liian tasapaksua. Piti lähteä vähän hakeen vaihtelua. Ei siinä muuta syytä ollut... Vaihtelu virkistää nuoria ihmisiä." (Nainen 21 v)

"Kaipa sitä halus muutaki elämästä ku samaa kylää nähdä... seikkailunhalu mulla oli... kaipa se on vähän niin ku jotakin muun kaipuuta." (Nainen 31 v)

Elämää ei rakennettu välttämättä traditiонаalisille arvoille. Esimerkiksi tämän ryhmän vaihtoehtona työn saamiselle oli tietoisuus Ruotsin "sosiaalinen" palvelukyvystä. Ratkaisut tehtiin nopeasti ja vailla pitempää suunnittelua. Monilla Ruotsissa oloaika jäi lyhyeksi, usealla vain vuoden mittaiseksi. Paluu oli eräs episodi elämässä, ei välttämättä suuri tavoite. Usealla on ajatus muuttaa edelleen, mutta yleensä ei Ruotsiin. Joissakin suhteissa voitaisiin puhua "vapaasti pendelöivistä" muuttajista, jotka menevät ja tulevat kiinnittymättä johonkin erityiseen paikkaan. Muuttotyyppien mukaan kyseessä ei ollut pakkomuutto eikä puhtaasti perinteisesti ymmärretty tavoitemuuttokaan. Eniten lienee kysymys ollut eräänlaisesta ryhmämuutosta, johon liittyy suhteellisen yleistä ikätoverien ja tuttavien muuttoa.

Elämönhallinnan kannalta seikkailijatyypin on tavallaan pulmallinen. Se näyttää päällisin puolin pärjäävän missä vain. Se rakentaa elämäänsä siinä hetkessä, jossa tällä hetkellä eletään ilman kauaskantoisia suunnitelmia ja tavoitteita. Samalla tähän hallintaan liittyy kuitenkin arvaamatonta poukkoilua ja paluuta myös traditiонаalisiin arvoihin. Esimerkiksi mies

(26 v), joka alunperin lähti Ruotsiin "sosiaalipummiksi", kuten hän itse ilmaisee, kertoo paluumotivistaan:

"Kyllä mä sen takia lähin pois kuitenkin justiin sen, että ku tunsii, että ei oman päällä kävele. Mä aattelin ..., vaikka se ois kynsien alla se maa mitä omista, että se om ommaa kuitenkin. Että ei koskaan tule suomalaisesta ruotsalaista vaikka se vaihtais kansallisuujen ja vielä nimenki, niin ei siitä tuu koskaan ruotsalaista."

Nostalgia kotiseutua kohtaan saattoi nousta äkkiä, vaikka yleisesti tyyppi ei vaikuttanut korostuneen kotiseutukeskeiseltä.

Keskeisin tämän ryhmän tulkinnan taustatekijä on muuttajien nuori ikä, johon jo itsessään kuuluu seikkailunhalu ja itsenäistyminen. Myös elämänhallinta on nuoruusvaiheessa osittain satunnaista elämäkokemuksen ohuuden vuoksi. Toisaalta seikkailumielessä elämä on muuttojen vaiheessa ollut ennakkoluulottomasti omissa käsissä, joskin usein sosiaalisesti määräytyneesti. Verrattuna Söderlingin (1988, 103-111) tyyppeihin tämä seikkailijaryhmä vastaa osaltaan työhön siirtyvien nuorten ryhmää. Osittain siinä on mitä ilmeisemmin myös Erasen (ks. Richmond 1984, 270) innovaattoreiden piirteitä uuden etsimisen korostuessa.

Ajopuut

Koimas tyyppi on nimitetty ajopuuksi sen muuttohistorian erityispiirteiden vuoksi. Kyseessä ovat myös nuorina, perheettöminä ja vähäisellä työkokemustaustalla muuttaneet. Heille tyypillistä on ollut muuttopäätöksen syntyminen ulkoajautuvasti, jolloin oma aktiivinen rooli on ollut myöntyä lähtemään toisten matkaan. On lähdetty vastalöydetyin Ruotsista lomalla olleen seurustelukumppanin tai lomansa päättävien sukulaisten mukaan. Osa lähti Ruotsiin sukulaisiin vain lomailemaan. Sosiaalisen määräytymisensä mukaan tämän tyyppin muutto voi luonnehtia lähinnä

ryhmämuutoksi. Päätös on tehty nopeasti ja spontaanisti ilman tavoitteenasetteluja:

"Mulla tuli suunniteltua iltakymmenestä vai yksitoista oli kello, niin aamulla mentiin. Kävin sanomassa isälle töissä, että nyt mä aamulla lähen Ruotsiin. Kymmenen paikkeilla lähetettiin aamulla. Ettäkö kirkkoheranvirasto aukes, niin lähtiessä haettiin papintodistus ja muuta todistusta ja sillä sipuli." (Mies 34 v)

"Kyllä se tuli aika äkkiä. Se tuli niin nopeasti, että eihän me kauan, kolme viikkoo me tunnettiin toisemme, kun me lähetettiin sitten." (Nainen 35 v)

"... että muitten matkaan lähin silloin lomailemaan, niin en mie aivan sillä mielen lähteny, että mie sinne nyt jäisin töihin." (Mies 32 v)

Ajopuuasema korostui tyypillisesti myös siirtolaisvaiheessa, sillä useat eivät kyenneet sopeutumaan Ruotsiin, vaan viestittivät elämisen vaikeutta ja halua palata. Samalla he olivat voimakkaasti riippuvia niistä sosiaalisista verkoista, jotka olivat heidän muuttopäätöksensä taustalla. Verkot jäivät pysyvästi kapeiksi. Kaikilla muuttajilla säilyi tiivis kontakti Suomeen, mutta tämän tyyppin kohdalla kotiseutukiinnittyneisyys korostui eniten. Heitä kuvaa osuvasti siirtolaisuustutkija Alexandra Ålundin lausuma: "med sina händer och sitt arbete utomlands och med sina tankar och sina drömmar i hemlandet".

Elämänhallinnasta sanan syvällisessä mielessä on vaikea puhua tämän ryhmän kohdalla. Elämä on ollut ulkoapäin ohjautuvaa sosiaalisten verkkojen osaltaan satunnaisesti määrittämää.

"Se on vähän niinkö ollu tää meän taival semmosta, että se on semmosina impulsseina niinku menny tää koko elämä, että välillä se on ollu ihan niin epävarmaa, että onko mitään ja pystyykö elämään..." (Mies 26 v)

Tasapaino on saavutettu vasta paluumuuton jälkeen. Ulkoisesti elämä saattaa vieläkin olla keskeneräistä (koulu kesken, työsuhteet tilapäisiä tai työttömänä), mutta sisäinen hallinta vaikuttaa olevan kunnossa. On palattu juurille, usein niihin läheisiin sosiaalisiin perheverkkoihin, joista on lähdettykin.

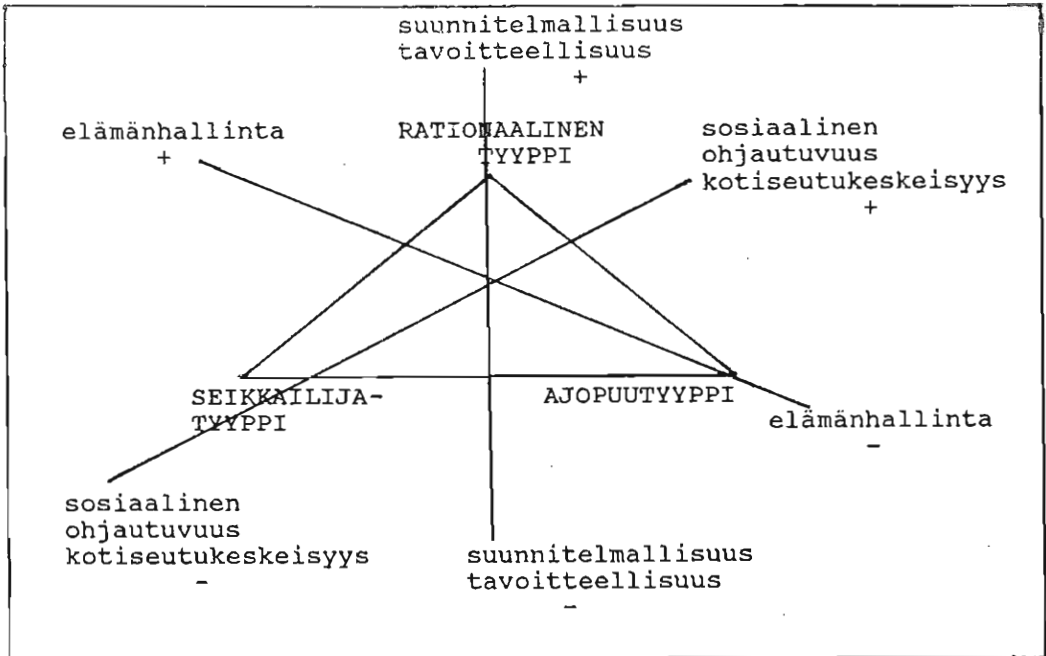
"... rahallisesti meleko tiukilla on ollut koko ajan, mutta henkisesti erittäin hyvässä kunnossa ... että sen niinkö saa sanoa, että silloin kun mä Ruotsista rajan yli tulin, niinkö se stressi jäi siihen rajalle. Kyllä mulla sen jälkeksi on niin hyvä olla ollut."
(Mies 27 v)

Ajopuutyyppi muistuttaa analogisesti Taylorin (1967, 120-124) juuriltaan irti olevien tyyppiä, mutta ei samassa merkityksessä. Taylorilla kyseinen ryhmä muuttaa irrallisuutensa takia ilman suuria lupauksia, mutta ilman tuskaakaan. Ajopuut sitä vastoin joutuvat muutossa erilleen juuristaan ja saavat elämänsä hallintaan vasta

palattuaan takaisin juurilleen. Seurustelu-suhteen vuoksi muuttaneet liittyvät Söderlingin (1988, 103-111) perheenmuodostajatyypin. Sen sijaan sopeutumattomiksi (Korkiasaari 1983, 104-108) tai epäonnistuneiksi (Erasen tyyppi, ks. Richmond 1984, 270) en heitä kutsuisi, vaikka se ajatus kieltämättä tulee lähelle. Oman sisäisen merkitysrakenteensa mukaan heidän elämänsä on paluun jälkeen hallinnassa. Huolimatta mahdollisesta työttömyydestä, puutteellisesta toimeentulosta tai sosiaalitoimiston asiakuudesta he kokevat henkisen hyvinvoinnin arvokkaampana. Subjektiviiset merkitystekijät asettuvat aineellisten, objektiivisten tekijöiden edelle.

'Logiikan'perusaineokset

Paluumuuttajien 'logiikka' näytti kytkeytyvän keskeisesti kotiin, sukuun ja luontoon. Niiden kautta realisoituivat elämisen laatuun ja elämänkulun odotuksiin liittyvät tavoitteet. 'Kotiin' laajana käsitteenä sitoutuivat omat juuret ja jo varhaisessa sosiaalis-

Kuvio 1. Muuttajatyypin keskeiset erot

tumisvaiheessa opitut elämisen mallit. Tavallaan se muodosti synonyymien omaalle identiteetille ja siihen kytkeytyvälle alueelliselle sidokselle (vrt. Paasi 1984, 113-114). Koti näytti avartuvan koskemaan tärkeitä ihmissuhteita sekä ympäristöön liittyvää toiminnallisuutta, jolloin se käsitteellisesti laajeni koko ympäröivään yhteisöön. Tällaisena laaja-alaisena sidoksena se muodosti erään keskeisen ankkurin paluuvaiheessa. Samalla se konkreettisesti yksikkönä takasi turvallisuuden sieltä saatavan tuen ja avun muodossa alkuvaiheen sopeutumisessa varsinkin, kun paluu suuntautui suurimmaksi osaksi takaisin entiselle kotipaikkakunnalle.

Suku sisältyi tavallaan (varsinkin Pohjois-Suomessa) laajennettuun kotiin, jolloin siihen kytkeytyivät osittain samat merkitysrakenteet. Sen keskeisin funktio liittyy kuitenkin sosiaalisten verkkojen avainmerkitykseen muuttojen eri vaiheissa. Sukulaispainotteiset verkot toimivat olennaisimpana muuttoratkaisuja laukaisevana tekijänä, jolloin ne muodostivat tavallaan välitysketjun mikro- ja makrotason välille (vrt. Caces 1985). Niiden kautta kulki informaatio yhteiskunnallisista kehityspiirteistä ja niiden antamista mahdollisuuksista.

Samalla verkot loivat sidoksen alueellisiin sosiaalisiin vuorovaikutussuhteisiin, jolloin ne toimivat keskeisenä ankkurina elämän jäsentämisessä muuton jälkeen. Niiden kautta välittyi sosiaalinen tuki ja apu, mutta samalla ne automaattisesti seg-

regoivat ja sosiaalistivat muuttajia kapeasti jo olemassa oleviin verkkoihin. Ne toimivat siten tavallaan ristiriitaisesti sekä resurssina että rajoitteena elämäntyylin jäsentämisessä (vrt. mt.). Negatiivinen vaikutus liittyi valmiiden toimintamallien tarjoamiseen, jolloin omaehtoinen aktiivinen sitoutuminen ympäristöön ei ollut tarpeellinen ja se vaikeutti ankkuroitumista erityisesti siirtolaisuusvaiheessa. Paluun jälkeen ympäröivä yhteisö ja kulttuuri oli tutumpi ja verkkojen ohjaava rooli suhteessa vähenyi.

Suhde luontoon oli palaajien kolmas keskeinen muuttamisen 'logiikkaan' liittynyt tekijä, jonka merkitys korostui erityisesti paluumuutossa. Siihen kytkeytyi luontokeskeisen vapaa-ajanvieton tavoitteen ohella laajempi elämäntyylin vapauden ja itsemääräämisen symboliikka (vrt. Elias 1987, 72, 114). Näytti siltä, että paluusratkaisuun sitoutui kynnyksikysymys oman elämäntyylin itsenäisestä ohjaamisesta. Samalla se implikoi vapaa-ajan merkityksellisyyttä toimijoiden omaehtoisissa valinnoissa, jolloin vapaa-aika asetettiin selvästi työn edelle. Työ toimi reunaehtona, mutta ei elämää määrittävänä tekijänä.

Paluumuuton 'logiikkaan' liittynyt pyrkimys hakeutua *gemeinschaft*-tyyppiseen elämänmuotoon, jossa sosiaalisella vuorovaikutuksella ja luonnonläheisyydellä on subjektiivisessa merkitysrakenteessa keskeinen rooli. Elämäntyylin arvositoumukset ovat olleet avainroolissa.

Lähteet

Bertaux, Baniel (toim.) 1981: *Biography and Society. The Life History Approach in the Social Sciences* Beverly Hills.

Caces, Maria Fe F. 1985: *Personal Network and the Material Adaptation of Recent immigrants: A study of Filipinos in Hawaii* Mikrofilmijäljenne Hawaiiin yliopiston sosiologian väitöskirjasta. UM: Dissertation Information Service. Michigan.

Elias, Norbert 1987: *Involvement and Detachment*. Worcester.

Eskola, Antti 1988: *Blind Alleys in Social Psychology. A Search for Ways out*. Advances in Psychology 48. Amsterdam

Korkiasaari, Jouni 1983: *Ruotsista Suomeen vuosina 1980-81 palanneet*. Siirtolaisuusinstituutin siirtolaisuustutkimuksia A 9. Turku.

Paasi, Anssi 1984: *Alueellinen identiteetti ja siihen vaikuttavat tekijät - esimerkkinä alueellinen kirjallisuus*. Terra 2, 113-120.

Pohjola, Anneli 1988: *Maata jossa kasvoin, kannan mukana mun..* -Tutkimus Ruotsista Kemijärvelle vuonna 1985 tulleiden paluumuuttajien muuttotaus-

tasta ja sosiaalisesta ankkuroitumisesta. Sosiaalipoliitiikan lisensiaattityö. Lapin korkeakoulu. (Julkaistaan 1989 alussa Lapin korkeakoulun yhteiskuntatieteiden osaston julkaisusarjassa.)

Richmond, Anthony H. 1984: Explaining Return Migration. Teoksessa Kubat, Daniel (toim.) *The Politics of Return. International Return Migration in Europe*. Proceedings of the First European Conference on International Return Migration, Roma, November 11-14. 1981. Centro studi emigracione, Roma, 269-275.

Simmie, J. M. 1972: *The Sociology of Internal Migration: A Discussion of Theories and Analysis of a Survey in Southampton County Borough* Centre for Environmental Studies. London.

Söderling, Ismo 1988: *Maassamuuton ulottuvuudet*. Yksilö-, alue- ja yhteiskuntatason tarkastelu Suomessa vuosina 1977-78 maassamuuttaneista. Turun yliopiston julkaisuja. Sarja C 65. Turku.

Taylor, R. C. 1969: Migration and Motivation: A Study of Determinants and Types. Teoksessa Jackson J. A. (toim.) *Migration*. Cambridge, 99-133

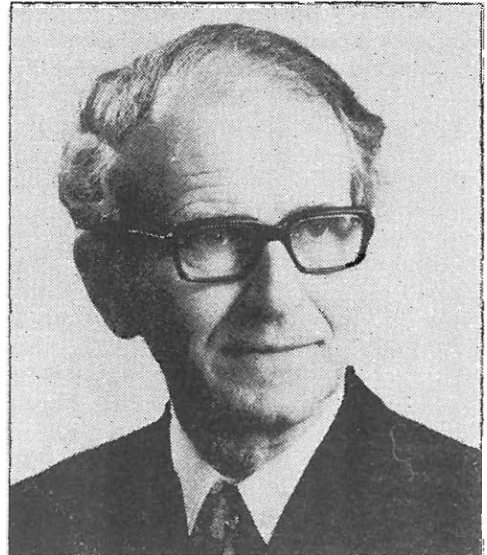
Australia as a Multicultural Society

Immigration has been a major feature of Australian history since the early days of European settlement. Over the last two centuries immigration has played an important role in shaping Australia's economic and social character.

The recognition of the role of immigration in population building in Australia received its policy expression in the principle of assisted migration from the early beginnings of British settlement in 1788. From the foundation of the first settlement to 1939 about half of the 2.5 million settlers who reached Australia were assisted. Of the 4.5 million who came to Australia since World War II more than one-third had received passage assistance. An overwhelming majority of these assisted settlers came from the British Isles.

The declining proportion of assisted settlers since the War signified a change in the ethnic mix of immigration: those who came unassisted represented a diverse group of settlers initially from North Western and Southern Europe, Middle East and, latterly, from South Eastern Asia. The purpose of this article is to demonstrate and discuss the challenges that the established structures and institutions in Australia.

The institutional arrangements that had been consolidated in Australia as the country emerged from World War II were based on the assumption of an essential

Emeritus prof. Jerzy Zubrzycki Australian National University Canberra.

and continuing cultural homogeneity of British Australia. When the Labor Minister for Immigration, A.A. Calwell made his historic announcement in 1945, declaring that immigration was to be pursued as a population-building exercise to help achieve a total population growth of 2 percent per annum, he went on to reaffirm the Government's commitment to the principle 'that our population shall remain predominantly British'. 'It is my hope' he said that for every foreign migrant there will be ten people from the United Kingdom.

The Minister's statement reaffirming preference for Britain as a source country clearly reflected the general attitudes of the time. The actual immigration experience of the following decade, however, showed that the British target could not be attained on anything like the scale envisaged by immigration planners.

In the immediate postwar years Britain experienced severe shortage of manpower due, in large part, to a declining birth rate since the 1930's and a high death rate during the war. In addition, there was a shortage of shipping to transport migrants to Australia. The result was that, despite the introduction in 1947 of the United Kingdom-Australia Assisted Passage Migration Agreement, British migration was slow to start.

At the same time, however, there were still about 1.6 million persons in Europe who had been displaced as a result of the war. In 1947 Australia entered into an agreement with the International Refugee Organization (IRO) to accept an annual quota of up to 20,000 a year if the IRO could find the necessary ships. The target was more than exceeded during the following three years during which some 170,000 settlers came to Australia under the Displaced Persons Scheme.

Once it was seen that the economy was quickly absorbing not only the demobilised Australian servicemen but also the carefully selected refugees more immigrants from Britain, Greece, Cyprus, Malta and other persons including some 15,000 Jewish refugees and many Dutch citizens from Indonesia arrived between 1947-51. Total arrivals in this period were of the order of half a million migrants of whom only 40 percent were British.

The 1950's and 1960's saw a relative decline in migration from the United Kingdom although it still continued as the largest single source. The majority of new settlers came initially from North West Europe and Italy but following establishment of the European Economic Community,

Greece, Yugoslavia, Turkey and later Lebanon became major source countries.

The 1970's and early 1980's have been characterised by a progressive reduction in the level of migrant intakes brought about by a worsening of the employment market and affecting primarily immigrants from the United Kingdom. The one category of immigration which was not affected by the onset of economic recession was the movement of refugees fleeing the civil war in Lebanon and the war and its aftermath in Indo-China. The deteriorating political and economic situation in Vietnam, following the fall of Saigon in 1945, and subsequently in Kampuchea and Laos forced Australia to act quickly by accepting large numbers of the "boat people" who sought initial refuge in Thailand, Malaysia, other countries of South East Asia and occasionally after a perilous journey, in Northern Australia.

The numbers of the boat people selected for settlement in Australia rose quickly from a couple of thousand in 1945/46 to 15,000 in 1979/80 and again in 1980/81. Between July 1975 and June 1985 some 120,000 people from Indo-China were resettled in Australia. Together with smaller numbers of settlers from other countries of Asia Vietnamese refugees accounted for a higher proportion of the total intake than British settlers in 1979/80 and again in 1980/81.

In retrospect we can see how the broadening of the range of source countries has been a notable feature of post-World War II immigration. In 1947 when Arthur Calwells ambitious plan for population building was being launched nearly 97 per cent of the population were persons of Anglo-Celtic (i.e. mainly British) origin; by 1988 that proportion fell to around 78 per cent or, in round figures, about 4 million people in the total population of 16.5 million. More than one third of these people (i.e. of the non-Anglo Celtic or "ethnic" population) regularly use a language other than English, and over

500,000 of them are estimated to suffer severe disadvantage because of their lack of English.

These facts highlight the extent of Australia's demographic and cultural diversity. In the world league of major immigrant countries which includes Canada and the USA Australia occupies number one position in terms of its proportion of people of migrant stock, i.e. foreign born persons and their native-born children. Given the dramatic change in the composition of Australia's population the nature of the conditions under which members of the non-English speaking minority groups were to be absorbed into the Australian society has become a major issue of public policy. In brief, as Jean Martin argued in a major piece of research undertaken for the National Population Inquiry, in the 1950's and the 1960's the non-English speaking migrants were essentially a supplement to the established pattern of Australian life and the important thing was to assimilate them to this pattern as quickly as possible. By 1970 it was becoming recognised that migrants were people with "problems" and were the responsibility of governments. Since 1975 the situation had changed still further and migrants were now becoming recognised as a minority pressure group with rights to power and participation. This involved the transition from thinking primarily about migrants to thinking about ethnic groups, i.e. culturally diverse entities which could form established, legitimate structures within Australian society (Martin, 1978).

The challenge of ethnic pluralism

The transition from an assimilationist to a pluralistic policy reflects, in the first place, significant changes in community attitudes in Australia in response to the demographic changes described above. In addition the Australian public opinion has been influenced by the resurgence of in-

terest in cultural pluralism which grew out of the black power and civil rights movements in the United States in the 1960's. It has been accompanied by ethnic rights movements which have spawned everywhere and which posed the fundamental issue namely that ethnic pluralism, to be visible, must have structural roots in the society at large.

This very issue featured widely in the debate on minority group rights in Australia during the seventies. The policies of assimilation of the decades of the fifties and sixties made it difficult for governments and Australian community groups to develop any mechanisms that would bring non-English speaking minority groups into recognised relationship with the "main-stream", Australian group life. Consequently migrant group organisation became "focussed around activities which the migrants themselves (could) control without risk of outside interference or direction: religious ceremonial, European-oriented political interests, cultural festivals, the education of their children in the ethnic language and culture, and the care of aged and sick" (Martin 1971: 106). This was then the case of emasculated pluralism restricted to the migrants' needs as members of ethnic groups but not related to their needs and rights as members of the wider community.

What was needed, as a response to the call heard all over the world for ethnic pluralism with strong structural roots, was what Martin called a "robust pluralism" which goes beyond mere encouragement of ethnic folk dancing, social clubs, sporting groups, and the use of foreign languages in the family circle, to the development of group identity based on the primordial ties of common ethnic origin. A robust pluralism has the necessary implication that ethnic groups with strong identities will press political demands. Not necessarily *party* political demands, but demands on the policy for the meeting of ethnic needs and rights. In Australia, Mar-

tin argued Ethnic pluralism ... is not ... the safely cultural, apolitical phenomenon that some bland interpretations could lead us to think" (1976:25).

The reality of Australia, ethnic pluralism or of "A multicultural Society for the Future", to give the title of an historical address given in 1973 by the then Minister of Immigration, A.J. Grassby, was the subject of two major reports commissioned by the governments of opposing political philosophies: the final report of the Committee on Community Relations chaired by Walter Lippman presented in 1975 and the paper drafted by Jean Martin and Jerzy Zubrzycki and published in 1977 under the imprint of the Australian Ethnic Affairs Council (AEAC).

The Lippmann Committee contained one of the most eloquent expressions of the position developed in the contemporary Australian debate on this issue and one which emphasised the significance of ethnicity as a source of structural but *unthreatening* division and an anchor for identity. The committee supported the notion of the pluralistic concept of integration and recommended that "community relations in Australia should be restructured in terms of a concept of pluralism which denotes the willingness of the dominant groups ... to promote or even to encourage some degree of cultural and social variations within an overall context of national unity ... a consensus or a common realm of political rights and social valuations can co-exist with a recognition of ethnicity and ethnic identity ... the viewpoint of cultural pluralism, as advocated by the Committee does enable ethnic groups, if they so desire, to establish their own structures and institutions usually of a cultural and social nature, for example, the media, clubs and restaurants, shops, and community organisations ... while recognising the utility and value of ethnic structures in achieving the ends of pluralistic integration, it has to be borne in mind that an excessive emphasis on self-inter-

est programs may prove harmful both to ethnic groups and the host society. *These inherent dangers - really the dangers of structural pluralism - can be avoided if the exchange and interaction between all groups is sustained at all levels and in particular through their common participation in the shared and 'universalistic' structures of the wider society ... the concept of pluralistic integration within a framework of equality of opportunity provides an effective model for determining the objectives of a community relations program in Australia"* (Australia, 1975: 48-51, Emphases in the original text).

The key social issues of national unity, equality of opportunity and cultural identity which confronted Australia as a 'multi-cultural nation' and which were correctly identified in the Lippmann Report were highlighted two years later in the Australian Population and Immigration Councils Green Paper *Immigration Policies and Australia's Population* (Australia, APIC). The Australian Ethnic Affairs Council (AEAC) was then requested by the Minister for Immigration and Ethnic Affairs to prepare its response to the Green Paper and it took the form of a 16-page document *Australia as a Multicultural Society* (Australia, AEAC).

Multiculturalism in theory and practice

The paper *Australia as a Multicultural Society* was tabled in the Australian Parliament in 1977 and quickly became the subject of widespread public discussion. The paper addressed the three key social issues which had been highlighted in the Lippmann Report and in the Green Paper released a few months earlier. Arguing that social cohesion, equality and cultural identity are interrelated the paper point out, however, that "the philosophies underpinning them and the social policies they imply are not always the same and may even be inconsistent with one another" (AEAC:4).

The point of this statement can be seen in the range of definitions and examples given in *Australia as a Multicultural Society*.

Social cohesion. It is easier to say what social cohesion is not than what it is. It is not the same as homogeneity nor does it imply absence of dissensus, confrontation and conflict, which are integral to any democratic society. It does imply accepted institutional arrangements for allocating social resources and for dealing with conflict over what are social resources and over what the basis for such allocation should be. As used here, the term thus embraces the concept of the 'social good', the use of social resources towards the well-being of the society as a whole rather than sectional groups within it. Although we do not develop the issue in this paper, we also wish to emphasise that questions of immigration policy (like many other questions) are embedded in a much wider concept of social cohesion than this: namely, the 'social good' of humanity as a whole. From this point of view, Australia may be a sectional group in a wider international system and the good of the wider system may override the well-being of Australia considered in isolation.

Equality. The crux of our argument is that Australia is already a society of multiple cultural identities, or a multicultural society, and that equality can best be promoted (perhaps can *only* be promoted) through policies that harness it to cultural identity. Both are means and both are ends: equality depends on and strengthens multiculturalism, multiculturalism depends on and strengthens equality. They are 'ends', however, only in the sense that they are the touchstones that guide our thinking and proposals, not in the sense that we see 'an equal society' or 'a multicultural society' as a tangible final social condition.

We shall treat equality as equal access to social resources. Equality in this sense means above all that individuals are

neither advantaged nor prejudiced in their access to social resources by belonging to some category of the population that is irrelevant to the resource in question. Thus equality is denied where skin colour stops one person from getting a job or another from renting a house. It is also denied where sex, family wealth or place of residence gives one child a better education than another.

As the examples given above illustrate, besides ethnic origin there are many other bases for the kind of categorising that undermines equality. And even in an ethnically diverse society, other kinds of categorisation may be more important than ethnicity in determining the individual's access to social resources. Poor children from different ethnic backgrounds, for example, may be more alike in their access to education than children from the same background but in different economic circumstances. In the present context, however, we shall concentrate on categorisation by ethnic origin.

Cultural identity. Cultural identity is the sense of belonging and attachment to a particular way of living associated with the historical experience of a particular group of people. Multiculturalism exists where one society embraces groups of people with different cultural identities.

There are many kinds of multiculturalism and some are grossly incompatible with Australia's political and social system. In a simplified scheme we can say that multiculturalism develops by three principal processes:

- (1) Cultural stratification. Socio-economic stratification coincides with ethnic stratification to produce a hierarchy of cultural layers. Slave societies are the obvious and extreme example.
- (2) Differentiation by cultural regions. Each geographical region has its own distinct culture: Switzerland is an example. (Regional differentiation may also be associated with stratification, as in Canada.)

- (3) Differentiation by cultural communities. Ethnic communities are the carriers of different cultures, but these communities do not form distinct regions nor distinct socio-economic strata. Australian society is multicultural in this sense" (AEAC:4-5).

The range of options through which culture may be institutionalised in Australia and which are discussed in *Australia as a Multicultural Society* corresponds to the historical experience of the past 40 years in Australia. During the stage of assimilation the only form of pluralism tolerated by the wider community was the presentation of the 'pretty' ethnic traditions in folk art - dancing, music, craft - with the addition of ethnic cuisine. This kind of pluralism - together with the cultural differentiation that occasion the private, invisible world of the family and personal relations - was labelled by Martin as emasculated pluralism.

Robust multiculturalism, however, implies a degree of cultural differentiation which is institutionalised in the existence of ethnic groups with continuity and some measure of autonomy in religious structures, welfare bodies, sports groups and ethnic schools. In time such ethnic institutions begin to act as pressure groups in support of a wide range of ethnic interests. With the establishment in 1975 of the Ethnic Communities Council (ECC) in the state of New South Wales (as a combined inter-ethnic pressure group) a successful beginning has been made for the creation of a prototype structure with a voice in all matters to do with immigration policy.

The New South Wales example was followed suit by all States and Territories of Australia. The existence of ethnic mobilization and organisation exemplified in the role played by the Ethnic Communities Councils is increasingly viewed not as aberrant but as necessary for achievement of ethnic rights and as the only means of achieving more social equality

especially in the occupational domain. The latter point was borne out by the adoption in 1978 by the Australian government of the *Report of the Review of Post-Arrival Programs and Services for Migrants*, generally known as the Galbally Report.

The strategy which the Galbally Report devised was based on four principles:

- (a) all members of our society must have equal opportunity to realise their full potential and must have equal access to programs and services;
- (b) every person should be able to maintain his or her culture without prejudice or disadvantage and should be encouraged to understand and embrace other cultures;
- (c) needs of migrants should, in general, be met by programs and services available to the whole community but special services and programs are necessary at present to ensure equality of access and provision;
- (d) services and programs should be designed and operated in full consultation with clients, and self-help should be encouraged as much as possible with a view to helping migrants to become self-reliant quickly (para. 1.7).

The Report comprised an integrated package of 57 new programs and a number of related proposals to be introduced over the three-year period 1978/79 -1980/81 at a cost of \$50 million above the 1977/78 base of \$45 million. The actual amount spent on post-arrival programs and services in English instruction, settlement and welfare and the Telephone Interpreter Service operating throughout Australia greatly exceeded what the Galbally Report recommended. Over the three-year period total expenditure, measured in constant prices, increased to \$220 million; an average of more than \$70 million per year.

An evaluation of the Galbally Report and its implementation was undertaken in 1981/82 aimed at extending and improv-

ing special programs for migrants. In accepting the report *Evaluation of Post-Arrival Programs and Services* (Australia ALMA, 1982) the Prime Minister stated that the measures proposing *inter alia* a restructuring of the On-Arrival Education Program, a significant increase in the range of welfare services and the removal of discriminatory legislation "will considerably enhance equality of access and opportunity".

Conclusion

This survey of Australia's response to the challenge of dramatically increased ethnic diversity has focussed on the parallel development of a theory of multiculturalism and a set of policies and programs designed to promote the goals of multiculturalism in practice. Of the two modes of action appropriate in the treatment of ethnic minorities and discussed by Gabriel Mugny (1982) - a strategy of negotiation and a policy of rigidity and inflexibility in the choice of options - Australia has chosen the former mode. The actions of Federal and State governments together with the activities of several statutory agencies clearly reflect the desire to maintain a balanced approach to multiculturalism, namely that it cannot be reduced to cultural and language problems alone (as it is in Canada) but must also tackle those aspects of the social structure that deny equality of opportunity to minority groups.

This is the key problem at the foundation of multiculturalism in Australia - the recognition that it is not monolithic but contains the seeds of many different kinds of future development. Thus the relation between equality, cultural identity and social cohesion is not a simple matter. All three principles are necessary and interdependent and apply as much to non-English speaking minorities as they do to Anglo-Australians. This was reflected in the title of the policy discussion paper

presented to Government in 1982 by the Ethnic Affairs Task Force of the Australian Council on Population and Ethnic Affairs (ACPEA) - *Multiculturalism for all Australians: our Developing Nationhood*. Consequently the paper argued that "the days when multiculturalism was discussed exclusively in the context of 'ethnic affairs', defined until recently as something concerned with non-English-Speaking minorities in Australia, are over".

The debate on immigration and on multiculturalism in Australia has not abated since the stormy scenes at the public forums which followed the publication of the 1982 discussion papers. The critical issue has been the level of migration from Asia which in the minds of some politicians and their even more radical supporters is seen as representing a threat to social cohesion in the Australian society. The publication in May 1988 of the report of the Committee to Advise on Australian Immigration Policies (known by the name of the Committee's Chairman as the "FitzGerald Report") added more fuel to the fire through its major recommendation that Australia give preference to those who contribute to its economy and, by implication, reduce the share of those applicants for migration who on arrival are likely to join the queues of the unemployed. The suggestion of the FitzGerald Report that Australia should partly "disengage" from IndoChinese refugee settlement has certainly strengthened many sections of the Australian community opposed to Asian migration on racist grounds. This point received a further reinforcement in the Report through the suggestion that parents of the immigrants applying for family reunion should, if they are under 55, no longer be given priority but would have to qualify under a new Open Category in competition with others who may score highly on skills youth and education. If this recommendation were to be accepted then it would have an adverse impact on many whose entry is be-

ing sought from the Philippines and Vietnam.

At the time of writing the debate is still gaining in its intensity and is not likely to abate. In the view of this author the present debate is not about what multiculturalism means. It is about the possibility of reconciling the need for the role of law for legitimate authority which in a political democracy is ultimately based on support and consent of the people - with the preservation of ethnic groupings. It is about social organization of cultural difference. As such the debate assumes the level of significance which applies to all plural societies around the world.

The FitzGerald Report also reported the wide-spread confusion in the community at large about the meaning and intent of multiculturalism as a means of social engineering. This too, became an issue of the on-going debate linked as it is with the perception that as a concept and public policy, multiculturalism is "sectional and divisive".

The Prime Minister of Australia in a much publicized speech in Canberra in August 1988 criticized the Conservative Opposition for its "Opportunism" in using the hitherto bipartisan support for nondis-

crimatory immigration and multiculturalism for the sake of electoral gain.

REFERENCES

- Australia, Committee on Community Relations **Final Report**. (Chairman: W.M. Lippman) Canberra: AGPS, 1975.
- Australia, **Migrant Services and Programs**. Report of the Review of Post-Arrival Programs and Services for Migrants (Chairman: Frank Galbally) Canberra: AGPS, 1978.
- Australian Ethnic Affairs Council (AEAC) **Australia as a Multicultural Society**. (Chairman: Jerzy Zubrzycki) Canberra: AGPS 1977.
- Australian Institute of Multicultural Affairs (AIMA) **Evaluation of Post-Arrival Programs and Services**. Canberra: AGPS 1982.
- Australian Population and Ethnic Affairs Council **Multiculturalism for All Australians. Our Developing Nationhood**. Canberra: AGPS, 1982.
- Australian Population and Immigration Council (APIC) **Immigration Policies and Australia's Population**. Canberra: AGPS 1977.
- Grasby, A. J. **A Multi-cultural Society for the Future**. Immigration Reference Paper. Canberra: AGPS, 1973.
- Martin, Jean I. "Migration and Ethnic Pluralism" in Wilkes, John (ed.) **How Many Australians. Immigration and Growth**, pp. 97-108. Sydney: Angus & Robertson, 1971.
- Martin, Jean I. **Migrant Presence: Australian Responses 1947-1977**. Sydney: Allen & Unwin, 1976.
- Mugny, Gabriel and Stamos Papastamou **The Power of Minorities**. New York: Academic Press, 1982.
-

200-vuotias Australia terävöittää siirtolaisuuspolitiikkaansa

Maailman vanhin ja pienin manner vietti v. 1988 eurooppalaisen asutuksensa 200-vuotisjuhlia pohtien identiteettiään ja siihen olennaisesti liittyvää siirtolaisuutta enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Maan 16-miljoonaisesta väestöstä 40 prosenttia on siirtolaisia tai näiden lapsia. Yksi ydinkysymyksiä on Aasian läheisyys ja sen lisääntyvä väestöllinen ja taloudellinen merkitys maassa, jossa vallitsevana on Euroopasta tuotu ja Australian oloissa kehittynyt kulttuuri. Historiantutkija G. Blainey onkin kysynyt huolestuneena, voiko harvaan asuttu Australia säilyä oma-leimaisena, vai kehittykö se osaksi Aasiaa, kuten se tavallaan oli ennen eurooppalaisten tuloa.

Perustana siirtolaisuudesta käydyllä keskustelulla on pitkän komiteatyöskentelyn tuloksena ilmestynyt, ja puheenjohtajansa mukaan nimetty, FitzGerald-raportti, jonka sanoma on selvä. Australian siirtolaisuuspolitiikka ei ole ajan tasalla ja vaatii nopeita uudistuksia.

Siirtolaisuudella on edelleenkin suuri merkitys Australian väestönkehitykselle. Heinäkuusta 1986 heinäkuuhun 1987 Australian nettoväestönkasvu oli 230.000 henkeä; tästä 45 prosenttia, eli 103.700 henkeä, oli siirtolaisuuden ansiosta. Siirtolaiستavoitteen nostaminen 150.000:een ja myöhemmin aina 200.000 henkeen vuodessa katsotaan perustelluksi ja Australian etujen mukaiseksi.

Australian siirtolaisuuspolitiikka on ollut paljolti lyhyen tähtäyksen **ad hoc** -toimintaa. Nyt FitzGerald -raportti vaatii kokonaisvaltaista perspektiiviä 10 vuoden tähtäyksellä. Tavoite kolmelle ensimmäiselle vuodelle on 150.000 siirtolaista ja määrät seuraavina seitsemänä vuotena riippuisivat maan taloudellisesta ja yhteiskunnallisesta kehityksestä.

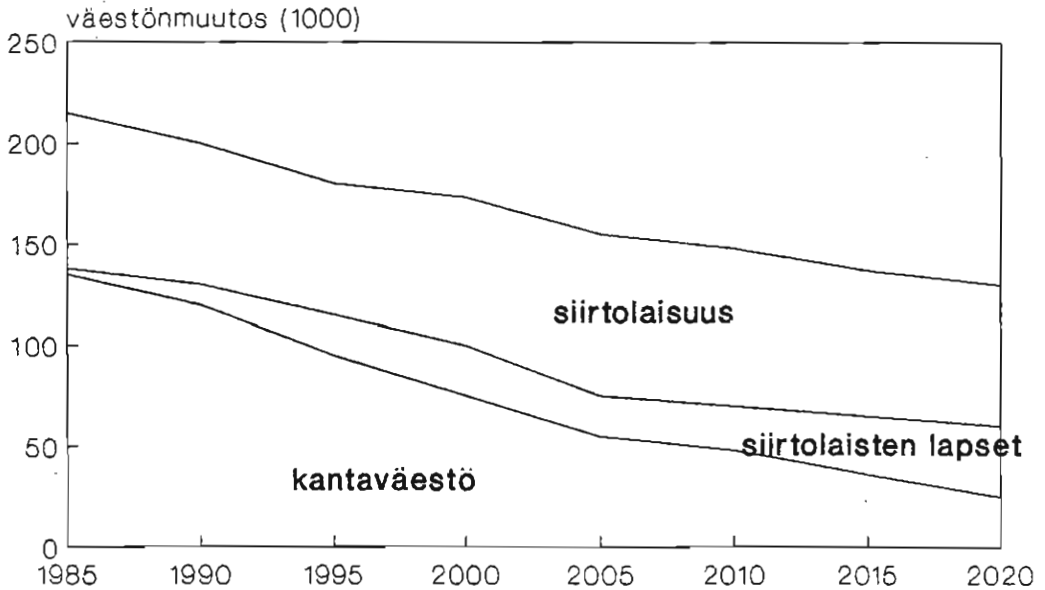
Maan taloudellisen tilanteen paraneminen luo edellytyksiä siirtolaisten määrän lisääntymiselle. Työttömyys on pudonnut noin seitsemään prosenttiin, inflaatio on laskenut 5-6 prosenttiin, villan ja sokerin hinta on noussut ja ulkomaan kauppa on kehittynyt suotuisasti. Vuoden lopulla odotetaan hyvää satoa, sillä säät ovat olleet suotuisat.

Siirtolaisten valitsemiseksi ehdotetaan seuraavat ryhmät:

1. perhesiirtolaisuus noin 40.000 henkeä
2. pakolaiset yms. noin 15.000 henkeä
3. avoin siirtolaisvalinta noin 95.000 henkeä

Siirtolaisten rekrytointialueena on koko maailma. Painopisteen tulee olla hakijoiden ammatillisessa pätevyudessa, nuoruudessa ja kielitaidossa. Erityisesti pyritään rohkaisemaan liikemiesten ja pääomia omistavien siirtolaisten maahan muutttoa. Sukulaisuus suhteet olisivat toissijaisia ja sukulaisten tulisi olla Australian kansalainen. On ilmeistä, että sukulaissiirto-

Siirtolaisuuden vaikutus Australian väestönkasvuun

Australian väestönhuasteissa uskotaan siirtolaisuuden olevan keskeinen väestönkasvun tekijä.
(Lähde: Department of Immigration and Ethnic Affairs, Population Forecasts and Projections 1984-2020.)

laisuuden pienentäminen vähentäisi siirtolaisuutta ennen kaikkea Aasian maista. V. 1985 peräti 55 prosenttia siirtolaisista oli ns. sukulaismuuttajia, joilla ei aina ollut hyvää koulutusta ja Australian ensisijaisesti tarvitsemia ammattitaitoja.

Mutta siirtolaisuus ei ole vain talouspolitiikkaa. Kysymys on ihmisistä, joten siirtolaisuuden vaikutukset yhteiskunnassa ovat monimuotoisia. FitzGerald -raportin mukaan monikulturalismin filosofiaa ei ole vielä laajasti ymmärretty Australiassa. Diskriminointi ja rasismi uusia australialaisia kohtaan ovat yhä todellisuutta. Perheen merkitys sopeutumisessa uusiin oloihin on tärkeää ja erityisesti tulisi kiinnittää huomiota siirtolaisnaisten aseman parantamiseen mm. tulkkipalvelujen ja kielenopetuksen avulla.

FitzGerald-raportissa on keskeinen vaatimus, että siirtolaisuuden tulisi olla koko väestön ja maahan tulevien siirtolaisten

yhteinen asia. Monet australialaiset ovat siinä käsityksessä, että uus-australialaiset eivät halua sitoutua maahan. Merkkinä tästä pidetään sitä, että miljoona siirtolaista ei ole hakenut Australian kansalaisuutta. Siirtolaisuuden tulisi olla molemminpuolinen sitoumus australialaisen yhteiskunnan ja tulokkaiden välillä. Tarvitaan yhtenäinen siirtolaisuusfilosofia, jonka kaikki australialaiset voisivat tiedostaa ja hyväksyä, kun he tietävät, miten siirtolaisuus vaikuttaa heihin nyt ja tulevaisuudessa. Australialaiset haluavat tietää ja tulla kuulluiksi siirtolaisuusasioissa.

FitzGerald -raportti on vain suositus, mutta se tulee vaikuttamaan voimakkaasti Australian siirtolaisuuspolitiikan kehitykseen lähivuosina. Niinpä Bob Hawken johtama työväenpuolueen hallitus nosti äskettäin maahanpääsypistemäärän 70:stä 80:een. Muutos suosi nuoria ja hyvin koulutettuja hakijoita perinteisen perhesiirtolaisuuden

kustannuksella. Muutoksen arvellaan vähentävän erityisesti Aasian maista tulevaa siirtolaisuutta. Australiaan pyrkijöistä ei ole puutetta. Viime vuosina on Australian edustustoihin eri puolilla maailmaa jätetty yli miljoona hakemusta. Näistä vain noin 10 prosenttia on hyväksytty. Myös se, että hakijat joutuvat nyt maksamaan huomattavan suuren anomuksen käsittelymaksun, tulee karsimaan hakijoita.

Nähtäväksi jää, miten uusi suuntaus Australian siirtolaisuuspolitiikassa vaikuttaa suomalaisten siirtolaisuuteen. Maan 14.000:n suomalaisjoukko on lisääntynyt vain noin 100 hengellä vuosittain. Ammatittaidottomalla - tai edes hyvällä kirvesmiehellä - ei ole mahdollisuuksia päästä Australiaan, kuten vielä 1970-luvun alkupuolella. Sen sijaan koulutetuilla henkilöil-

lä on hyvät mahdollisuudet ylittää 80 pisteen raja. Listan kärjessä ovat alle 35-vuotiaat ja korkeakoulututkinnon suorittaneet tietokonealan asiantuntijat ja sairaanhoitajat.

Australiassa on viime aikoina käyty vilkasta keskustelua siirtolaisuudesta. Erityisesti oppositiojohtaja John Howard on joutunut tulilinjalle lausunnostaan, jonka julkinen sana tulkitsi haluksi rajoittaa aasi-alaisten siirtolaisten maahanpääsyä. Tämä on aiheuttanut ristivetoa liberaalipuolueessa samoin kuin sen liittolaisessa, kansallisessa puolueessa. Pääministeri Hawke tarkkailee tilannetta sivusta ja uskoo voittavansa runsaan vuoden kuluttua pidettävissä parlamenttivaaleissa, joissa siirtolaisuuspolitiikka tulee olemaan yksi tukevimpia lyömäaseita.

TIEDOTUKSIA

Tiedonvälitys ja siirtolaisten ihmisoikeuksien edistäminen

Kansainvälinen konferenssi Lausannessa 23.-27.10.1988

Tiedonvälityksen merkitystä siirtolaisten ihmisoikeuksien edistämisessä selvitelty kansainvälinen tutkimushanke on saatu päätökseen. Hankkeeseen osallistuneet tutkijat sekä joukko ulkopuolisia asiantuntijoita kokoontuivat lokakuun 1988 lopulla Lausanneen Sveitsiin keskustelemaan tutkimuksen tuloksista. Lausannen konferenssin pääasiallinen rahoittaja oli YK:n kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestö UNESCO, joka on tukenut myös tutkimusyhteistyön aikaisempia vaiheita. Konferenssiin osallistui tutkijoita ja asiantuntijoita 14 Euroopan maasta sekä Australiasta, Kanadasta ja USA:sta.

Otsikolla "The Role of Information in the Realization of the Human Rights of Migrant Workers" työskennellyt tutkimushanke käynnistettiin Tampereella 1983. Tutkimuksen suunnittelusta ja käynnistämisestä vastasi tuolloin Tampereen yliopiston tiedotusopin laitos. Laitoksen yliassistentti Taisto Hujanen on toiminut hankkeen kansainvälisenä koordinaattorina. Tiedotusopin laitoksen julkaisusarjassa on vuosien mittaan tuotettu neljä julkaisua, jotka liittyvät tutkimushankkeen eri vaiheisiin: raportit B 1/1980, B 12/1984, B 18/1986 ja B 25/1988. Viimeisin raporteista valmisteltiin Lausannen konferenssin pohja-aineistoksi.

Tiedonvälityksen ja siirtolaisten ihmisoikeuksien suhdetta on tutkimushankkeessa lähestytty kahdesta näkökulmasta:

Miten tiedonvälitys voi tukea siirtolaisten

yleisten ihmisoikeuksien toteutumista?

- Mitkä ovat siirtolaisten oikeudet itse tiedonvälityksen alueella? Miten nuo erityisoikeudet toteutuvat eri maissa? Mitä niiden edistämiseksi tulisi tehdä kansallisesti, alueellisesti ja kansainvälisesti?

Lausanneen kokoontuneet hankkeen osanottajat hyväksyivät yhteisen loppuasiakirjan ("Final Conclusions and Recommendations"), jossa määriteltiin tutkimuksen yleiset johtopäätökset ja suositukset. Konferenssin työryhmissä käsiteltiin lisäksi seuraavia erityisteemoja: 1) viestintäpolitiikka, 2) ammattiyhdistysten ja muiden kansalais- ja etujärjestöjen rooli, 3) siirtolaisten oma tiedonvälitys ("Ethnic Media"). Tutkimuksen yleiset johtopäätökset ja suositukset, työryhmien raportit sekä konferenssin pääalustukset julkaistaan yhtenäisenä raporttina helmikuussa 1989. Kiinnostuneita pyydetään ottamaan yhteyttä Tampereen yliopiston tiedotusopin laitokseen (Taisto Hujanen).

Tiedonvälityksestä kommunikaatioon

Tutkimuksen keskeiset tulokset voidaan tiivistää seuraavankaltaiseen metodologisen näkökulman muutokseen: tiedonvälityksen näkökulman korvautumiseen kommunikaation näkökulmalla. Edellinen näkökulma on ilmaistu tutkimuksen yleisotsikossa, jossa asetetaan kysymys "in-

formaation roolista" siirtolaisten ihmisoikeuksien toteutumisessa. Tutkimuksen kuluessa tämä lähtökohta korvautui kommunikaation eli *viestinnän* näkökulmalla. Muutoksen seurauksia havainnollistaa se, millaisiin kysymyksenasetteluihin eri näkökulmat johtavat. Informaation näkökulma korostaa tiedonvälityksen sisältöä ja keinoja, kommunikaation näkökulma itse viestinnän prosessia ja erityisesti sen kaksisuuntaisuutta.

Jälkimmäisestä eli kommunikaation näkökulmasta seuraa tärkeä viestintäpoliittinen johtopäätös: Siirtolaisia koskevassa viestintäpolitiikassa ei tule puhua pelkästään viestinnän sisällöstä ja tehokkuudesta, vaan vähintään yhtä lailla viestinnän poliittisista ja taloudellisista sidonnaisuuksista sekä vallasta ja hallitsemisesta. Viestinnän rakenteiden ja tekniikan nopean muutoksen keskellä on ensisijaisesti keskitettävä huomio niihin taloudellisiin ja poliittisiin rakenteisiin, jotka pitävät yllä viestinnän yksisuuntaisuutta ja sulkevat kokonaiset siirtolaissukupolvet viestintäpoliittisen ja muun vallankäytön ulkopuolelle.

Siirtolaisten osallistumista lisättävä

Suomi mainittiin Lausannen konferenssissa esimerkkinä maasta, jossa jo lainsäädäntö vahvasti rajoittaa ulkomaalaisten mahdollisuuksia toimia tiedotusvälineissä. Siirtolaisten oman osallistumisen lisääminen viestinnän kaikilla tasoilla on välttämätöntä viestinnän kaksisuuntaisuuden turvaamiseksi. Siirtolaisten ei tule vain olla viestintäpoliittisen vallankäytön kohteita ja viestinnän passiivisia vastaanottajia tai kuuluttajia, vaan heidän tulee yhdenvertaisuuden periaatteen mukaisesti päästä osallistumaan viestintäpoliittiseen vallankäyttöön sekä viestinnän sisältöjen tuotantoon ja jakeluun.

Siirtolaisten osallistumismahdollisuuksia tulee toisaalta parantaa niillä tiedonvälityksen alueilla, jotka ovat kaikille yhteis-

kunnan jäsenille yhteisiä; toisaalta tulee lisätä tukea siirtolaisten omien tiedotusvälineiden ("ethnic media") toiminnalle. Edelliseen alueeseen liittyen konferenssissa tuotiin esille esimerkkejä kampanjoista ja koulutusohjelmista, joilla on tuettu siirtolaisten pääsyä viestintäalan ammatteihin. Jälkimmäisen osalta ehdotettiin mm., että julkiset viranomaiset ja ammattiyhdistysliike suuntaisivat omaa siirtolaitiedotustaan entistä enemmän siirtolaisryhmien omien tiedotusvälineiden kautta.

Kansainvälistä normistoa kehitettävä

Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssin ETYK:n päätössiakirja vuodelta 1975 vahvistaa siirtolaisten oikeuden saada tietoa omalla äidinkielellään sekä alkuperämaan että vastaanottajamaan asioista. Samansuuntaisia periaatteita sisältyy myös Kansainvälisen Työjärjestön ILO:n hyväksymiin normistoihin. Yhteistä näille säädöksille on se, että niissä vahvistetaan siirtolaisten oikeus tiedon saamiseen perustavanlaatuisista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan.

Em. normistot ovat kahdessa mielessä puutteellisia: 1) Niissä pitäydytään tarkastelemaan siirtolaisia työvoimapolitiikan osana; viestintäpolitiikan kannalta olisi olennaista näkökulman laajentaminen kulttuuri- ja vähemmistöpolitiikan suuntaan. 2) Ne vahvistavat siirtolaisille vain tiedon saamisen/vastaanottamisen oikeuden; niissä tulisi lisäksi määritellä periaatteet siirtolaisten yhdenvertaisen osallistumisen takaamiseksi.

YK:n yleiskokous saa syksyllä 1989 käsiteltäväkseen siirtolaisten oikeuksia koskevan kansainvälisen konvention. Sen tarkoituksena on taata perusihmisoikeudet kaikille siirtolaisille, myös laittomasti maahan tulleille muuttajille. Se laventaa viestintään liitetyt perusvapaudet koskemaan myös siirtolaisia: mielipiteen vapaus, ilmaisuvapaus, yhdistymis- ja koontumisvapaus. Näiden perinteisten

"viestintäoikeuksien" osalta ongelmaksi nousee se, missä määrin niille vakiintunut tulkinta ja käytäntö mahdollistaa osallistumisen näkökulman korostamisen siihen tapaan kuin edellä on tehty. Kansainvälisessä keskustelussa onkin tuotu täydentävänä näkökulmana esille viestinnän oikeuden (right to communicate) käsite, joka painottaa yhdenvertaista osallistumista ja viestinnän perusluonteeseen kuuluvaa kaksisuuntaisuutta.

Suomen osuus

Suomen osuutena tutkimushankkeeseen on koottu laaja aineisto siirtolaisuutta koskevasta lehtikirjoittelusta Suomessa vuosina 1880-1939 ja 1945-1984. Edellisen osan toteuttamisesta on vastannut Siirtolaisuusinstituutti, jälkimmäisestä Tampereen yliopiston tiedotusopin laitos. Tutkimuksen lähtökohdista ja tuloksista sisältyy yhteenveto Lausannen konferenssin pohjaraporttiin. Koko tutkimusjakson kattava analyysi tutkimuksen tuloksista ilmestyy Siirtolaisuusinstituutin julkaisusarjassa alkuvuodesta 1989 (tekijät Taisto Hujanen ja Kimmo Koironen). Toista maailmansotaa edeltävästä ja sen jälkeisestä tutkimusjaksosta ilmestyvät myöhemmin erikseen yksityiskohtaisempaan analyysiin perustuvat raportit.

Yhteistyö jatkuu

Tutkimushankkeeseen osallistuneet tutkijat muodostivat Lausannessa kansainvälisen neuvoston, joka jatkaa yhteistyötä nimellä "International Council for Communication and Migration". Neuvoston ohjelmaa ja työmuotoja suunnittelemaan nimettiin johtoryhmä, jonka vetäjänä toimii prof. Pradip Sarbadhikari (Lakehead University, Thunder Bay, Kanada) ja sihteerinä prof. John D.H. Downing (Hunter College, New York, USA). Allekirjoittanut osallistuu johtoryhmän työhön päättyneen kansainvälisen tutkimushankkeen koordinaattorin ominaisuudessa.

Neuvostoon järjestäytyneet tutkijat ja asiantuntijat tapaavat seuraavan kerran vuonna 1990 tiedotustutkijoiden maailmankonferenssissa Jugoslaviassa ja sosiologien maailmankonferenssissa Espanjassa. Neuvosto ryhtyy julkaisemaan omaa tiedotuslehteä, jonka ensimmäinen numero ilmestyy keväällä 1989. Neuvoston jäsenyydestä kiinnostuneita pyydetään ottamaan yhteyttä allekirjoittaneeseen osoitteella: Tampereen yliopisto, Tiedotusopin laitos, PI 607, 33101 Tampere, puh. 931-156 299.

Taisto Hujanen

Turkulainen Mike Laine täytti 100 vuotta Minnesotassa

Mikko Anselmi Laine syntyi Turussa joulukuun 9. päivänä 1888. 20 vuoden ikäisenä hän lähti Amerikkaan saapuen New Yorkin edustalla olevalle Ellis-saarelle 23.5.1909. Laine asettui viljelemään maata ja toimi myös kirvesmiehenä Toivolanimisessä suomalaiskeskuksessa Pohjois-Minnesotassa. Yhdysvaltain kansalaiseksi Laine tuli v. 1938. Perheessä on kaksi lasta. Laine muutti Hibbingiin 1970-

luvun alussa. Vuodesta 1986 lähtien Laine on asunut Leisure Hillsin vanhustentalossa, jossa järjestettiin komeat 100-vuotisjuhlat päiväsankarin kunniaksi. Mike on tehnyt lujasti työtä, nukkunut aina hyvin ja käynyt saunassa säännöllisesti. Pitkän iän salaisuus? Ei alkoholia ja piipullinen vain silloin tällöin.

Olavi Koivukangas

KIRJALLISUUSESITTELYJÄ BOOK REVIEWS

Antti Tuuri
UUSI JERUSALEM
Keuruu 1988, s. 362.

Pohjalaista kohellusta Kanadassa

Antti Tuurin Uusi Jerusalem -teos jatkaa Pohjanmaa-sarjaa, jossa kerrotaan Hakalan suvun vaiheista. Tämä teos keskittyy Johannes Hakalan ja kumppanien kohtaloon 1920-luvun Kanadassa. Tosin tämän tarinan voi yleistää, sillä Johannes Hakalan tapaan monet muutkin ottivat avioeron lähtemällä Amerikkaan. Ja varhainen Yhdysvaltain- ja Kanadan -siirtolaisuus oli nimenomaan Pohjanmaalta lähtöisin. Johannes Hakala noudattaa yleistä siirtolaisuuden mallia lähtemällä tuttavien luokseen niin monet ennen häntä ja hänen jälkeensä.

Suomalaissiirtolaiset veivät omat tapan- ja mielipiteensä mukanaan myös kaukomaille. Ei olekaan yllätys, että Johannes törmää kiistoihin työväenliikkeen ja oikeiston välillä uudessa kotimaassakin. Hakalaa ja muita tulijoita viedään kovaa kyytiä suoraan satamasta lakkorikkureiksi Kirkland Laken kaivoksille, joissa herjauksia kuuli selvällä suomen kielellä. Suomalaiset kun olivat pitkälle järjestäytyneitä ja siksi työnantajille hankalia työntekijöitä. Kirkland Lakesta matka jatkui alkuperäiseen kohteeseen: Supperiin eli Sudburyn kaivoskaupunkiin. Kirkland Lake oli tapahutuma, joka seurasi Johannesta myös Sudburyyn. Lupaavasti alkanut työ katkesi Johanneksen jouduttua työväenliikkeen mustalle listalle.

Supperissakaan ei pula-ajan takia elämä juuri paremmaksi muuttunut. Onneksi sentään asunto järjestyi Rinteen poortihäusissa, jonka sängyissä nukuttiin vuoro- tahtiin: päivävuoron mies yöllä ja yövuoron mainari päivällä. Suomalaismainarin elämän kuvaus tuntuu todelta: raskasta raadantaa maan alla pölyssä ja kuumuudessa, ja jatkuva epävarmuus työn jatkumisesta. Huvipuoli oli sitä tuttua kotimaista: ryyppäämistä, tappelua ja naisissa käyntiä. Pullo ja ihmisvartalot kun puhuvat kansainvälistä kieltä. Ylimääräisenä mausteenä harrastettiin hirvien salametsästystä.

Ilmestyskirjan lupaama Uusi Jerusalem on tarkoitus perustaa Kanadaan, jonnekin aavalle preerialle. Saarnaaja Blomberg kulkee ympäri maata puhumassa utopias- taan, yhteisöstä, joka viljelisi maata ja hoitaisi kaikki asiat yhteisesti ja kunnioittaisi yhteistä luterilaista Jumalaa. Tässä kirjassa ei kerrota, toteutuiko Blombergin unelma. Uusi Jerusalem edustaakin kaikille siirtolaisille yhteistä unelmaa: haavetta paremmasta elämästä, vaihtoehtoa nyky- seille elämälle. Toisille se merkitsi menes- tymistä rahassa ja toisille taas henkisen pääoman kasvattamista. Useimmille se merkitsee ikuista etsimistä.

Uusi Jerusalem on miesten maailma, ennen kaikkea pohjalaisten miesten, mikä antaa suomalaisyhteisöstä yksipuolisen

kuvan. Miesenemmistö siirtolaismaissa Amerikassa ja Australiassa kirjan tapahtuma-aikana eli 1920-luvun lopulla oli kuitenkin tosiasia. Tuurin kirjassa naisia oli joko poortitaloissa piikana tai koiratorpissa huorina. Jokunen ns. kunnan emäntäkin taisi sentään joukossa olla, mutta vain siivuosassa. Teos on minä-muotoinen, kertonta epäsuoraa, toimintakuvaukset

vauhdikkaita, joskus suorastaan hengästyttäviä, ja huumorilla maustettuja eli Tuuria parhaimmillaan. Ei ihme, että teos on tarjolla Finlandia-palkinnoille. Kertomus päättyy siten, että jatkoa ilmeisesti seuraa?

Hannele Hentula

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTIN JULKAISUT PUBLICATIONS OF THE INSTITUTE OF MI- GRATION

in Finnish

- A 1 **Koivukangas**, Olavi, Suomalainen siirtolaisuus Australiaan toisen maailmansodan jälkeen. (English Summary: Finnish Migration to Australia since WW II). Kokkola 1975, 262 p.
- A 2 **Virtaranta**, Pertti, Amerikansuomen sanakirja. (In press)
- A 3 **Kalhama**, Maija-Liisa (toim.), Ulko-suomalaisuuskongressin 27.-28.6.1975 esitelmät ja puheenvuorot. Jyväskylän Kesä - Jyväskylä Art Festival 24.6.-3.7.1975. Turku 1975, 104 p.
- A 4 **Koivukangas**, Olavi, **Narjus**, Raimo, **Sivula** Sakari (toim.): Muuttoliikesymposium 1975. Esitelmät ja keskustelut. Ruissalon kongressihotelli, Turku 20.-21.11.1975. Vaasa 1976, 186 p.
- A 5 **Jäykkä**, Eva, **Kalhama**, Maija-Liisa (toim.): USA:n 200-vuotisjuhlaseminaari 1976, esitelmät ja tuntisuunnitelmat. Ruissalon kongressihotelli, Turku 2.-3.6.1976. Vaasa 1977, 142 p.
- A 6 **Sundstén**, Taru: Amerikansuomalainen työväenteatteri ja näytelmäkirjallisuus vuosina 1900-39. (English Summary: Finnish-American Workers' Theater and Dramaliterature 1900-39). Vaasa 1977, 103 p.
- A 7 **Munter**, Arja (toim.), Ruotsiin muuton ongelmat. Ruotsin siirtolaisuuden seminaari 4.-5.5.1978. Esitelmät ja keskustelut. Vaasa 1979, 247 p.
- A 8 **Koivukangas**, Olavi, **Lindström**, Kai, **Narjus**, Raimo (toim.), Muuttoliikesymposium 1980. Hotelli Rantasipi, Turku 19.-20.11.1980. Esitelmät ja keskustelut. Turku 1982, 402 p.
- A 9 **Korkiasaari**, Jouni, Ruotsista Suomeen vuosina 1980-81 palanneet. Turku 1983, 289 p.
- A 10 **Juntunen**, Alpo, Suomalaisten karkottaminen Siperiaan autonomian aikana ja karkotetut Siperiassa. Helsinki 1983, 210 p.
- A 11 **Söderling**, Ismo, Maassamuutto ja muuttovirrat vuosina 1977-78, kunasta toiseen muuttaneiden elinolosuhdetutkimus. Turku 1983, 430 p.
- A 12 **Jaakkola**, Magdalena, Ruotsinsuomalaisten etninen järjestäytyminen. Turku 1983, 130 p.
- A 13 **Korkiasaari**, Jouni, Paluuoppilaiden sopeutuminen. Turku 1986, 260 p.
- A 14 **Koivukangas**, Olavi, **Narjus**, Raimo, **Söderling**, Ismo (toim.), Muuttoliikesymposium 1985. Turku, 18.-20.11.1985. Esitelmät, työryhmäalustukset ja -raportit. Turku 1986, 320 p.

Serie B: in Swedish

- B 1 **Widén**, Bill, Korpobor i Amerika. Åbo 1975, 197 p.
- B 2 **Wester**, Holger, Innovationer i befolkningsrörligheten. En studie av spridningsförlopp i befolkningsrörligheten utgående från Petalax socken i Österbotten. Stockholm 1977, 221 p.

Serie C: in English

- C 1 **Kero**, Reino, Migration from Finland to North America in the Years between the United States Civil War and the First World War. Vammala 1974, 260 p.

- C 2 **Koivukangas**, Olavi, Scandinavian Immigration and Settlement in Australia before World War II. Kokkola 1974, 333 p.
- C 3 **Karni**, Michael G., **Kaups**, Matti E. and **Ollila**, Douglas J. (eds.), The Finnish Experience in the Western Great Lakes Region: New Perspectives. Vammala 1975, 232 p.
- C 4 **Kostiainen**, Auvo, The Forging of Finnish-American Communism, 1917-1924. A Study in Ethnic Radicalism. Turku 1978, 225 p.
- C 5 **Virtanen**, Keijo, Settlement or Return: Finnish Emigrants (1860-1930) in the International Overseas Return Migration Movement. Forssa 1979, 275 p.
- C 6 **Pilli**, Arja, The Finnish-language Press in Canada, 1901-1939. A Study in the History of Ethnic Journalism. Turku 1982, 328 p.
- C 7 **Koivukangas**, Olavi (ed.), Scandinavian Emigration to Australia and New Zealand Project. Proceedings of a Symposium Feb. 17-19, 1982, Turku, Finland. Turku 1983, 138 p.
- C 8 **Koivukangas**, Olavi, Sea, Gold and Sugarcane. Attraction Versus Distance; Finns in Australia 1851-1947. Turku 1986, 402 p. hard cover soft cover
- C 9 **Karni**, Michael G., **Koivukangas**, Olavi, **Laine**, Edward W. (eds.), Proceedings of Finn Forum '84 5.-8.9.1984. Turku 1986. (In press)

Special publications: (in various language)

Niitemaa, Vilho, **Saukkonen**, Jussi, **Aaltio**, Tauri, **Koivukangas**, Olavi (eds.), Old Friends - Strong Ties, the Finnish Contribution to the Growth of the USA. USA:n 200-vuotisjuhlaulkaisu. Vaasa 1976, 349 p.

Koivukangas, Olavi, **Toivonen**, Simo, Suomen siirtolaisuuden ja maassamuuton bibliografia. A Bibliography on Finnish Emigration and Internal Migration. Turku 1978, 226 p. hard cover soft cover

Koivukangas, Olavi (red./toim.), Utvandrigen från Finland till Sverige genom tiderna. Siirtolaisuus Suomesta Ruotsiin kautta aikojen. 2. painos, Turku 1981, 100 p.

Kalhama, Maija-Liisa (toim./red.), Suomalaiset Jäämeren rannoilla -Finnene ved Nordishavets strender. Kveeniseminaari 9.-10.6.1980 Rovaniemellä. Kveneseminaarit i Rovaniemi 9.-10.6.1980. Turku 1982, 235 p.

Koivukangas, Olavi, Delaware 350, Amerikasiirtolaisuuden alku. Amerikae migrationens början. The Beginning of Finnish Migration to the New World. Turku 1988, 84 p.

Bogdanoff, Orvo, **Söderling**, Ismo, 'Minulla on niin ikävä...'. 'Jag har så ledsamt...'. 'I feel such a longing...'. Amerikansuomalaisten postikorttien näyttelyjulkaisu. Turku 1988, 128 p.

A series minor for reports

Tutkimuksia - Forskningsrapporter - Research Reports:

No 1 - 1983: Arja Munter, Muuttoliike ja viihtyvyys Läntisellä Uudellamaalla. Turku 1983, 65 p.

No 2 - 1984: Siirtolaisuuden ja maassamuuton tutkimus. Suomen muuttoliikkeiden pääpiirteet sekä selvitys tutkimustilanteesta ja -tarpeesta. Turku 1984, 101 p.

No 3 - 1985: Muuttoliikkeitä koskeva tutkimuspoliittinen ohjelma. Turku 1985, 23 p.

No 4 - 1985: Matti Simpanen, Turun lähitömuuttotutkimus. Turusta vuonna 1984 muualle Suomeen muuttaneet. Turku 1985, 108 p.

No 5 - 1987: Edward W. Laine, On the Archival Heritage of the Finnish Canadian Working-Class Movement: A Researcher's Guide and Inventory to the Finnish Organization of Canada Collection at the National Archives of Canada. Turku 1987, 455 p.

Quarterly:

Siirtolaisuus-Migration. A quarterly periodical

**In addition there are following publications available:
(in various language):**

Finnish Diaspora I: Canada, South America, Africa, Australia and Sweden. Ed. by Michael G. Karni. Toronto, Canada 1981. 305 p.

Finnish Diaspora II: United States. Ed. by Michael G. Karni. Toronto, Canada 1981. 319 p.

Terveisiä Ruusa-tädiltä. Kanadan suomalaisten ensimmäinen sukupolvi. Toim. Varpu Lindström-Best ja Charles M. Suty-la, Tampere 1984, 160 p.

JULKAISUJA VOI TILATA:

Siirtolaisuusinstituutti

ORDER FROM: Institute of Migration

Piispankatu 3

20500 Turku

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTIN VALTUUSKUNTA
THE COUNCIL OF THE INSTITUTE OF MIGRATION
1988

Kunniapuheenjohtajat: prof. Jorma Pohjanpalo ja prof. Vilho Niitemaa
Puheenjohtaja: kansleri, akateemikko Olavi Granö

Ministeriöt

Opetusministeriö
Työvoimaministeriö
Ulkoasiainministeriö

Varsinainen jäsen

Hall.siht. Fredrik Forsberg
Kansliapääll. Taisto Heikkilä
Toim.pääll. Maija Lähteenmäki

Varajäsen

Kultt.siht. Raija Kallinen
Os.pääll. Holger Quick
Ulkoasiainsiht. Juha Knuutila

Julkiset yhteisöt

Turun kaupunki

FL Christer Hummelstedt

Korkeakoulut

Helsingin yliopisto
Joensuun yliopisto
Jyväskylän yliopisto
Kuopion yliopisto
Oulun yliopisto
Tampereen yliopisto
Turun kauppakorkeakoulu
Turun yliopisto
Vaasan korkeakoulu
Åbo Akademi

Prof. Lars Huldén
Prof. Mikko A. Salo
Ap.prof. Erkki Lehtinen
Prof. Paavo Piepponen
Prof. Arvo Naukkarinen
Ap.prof. Olli Kultalahti
Prof. Jaakko Saviranta
Prof. Terho Pulkkinen
Vs.prof. Kauko Mikkonen
Prof. Bill Widén

Prof. Yrjö Blomstedt
Prof. Pekka Hirvonen
Dos. Toivo Nygård
Prof. Sirkka Sinkkonen
Prof. Kyösti Julku
Vs.yliopett. Pekka Rissanen
Hall.joht. Arno Leino
Dos. Jorma Kytömäki
Ap.prof. Tarmo Koskinen
Prof. Sune Jungar

Vapaat yhteisöt ja järjestöt

Kirkon ulkomaanasiain toimik.
Mannerheimin Lastensuoj.liitto
Pohjola-Norden Yhdistys ry.
Samfundet folkhälsan i
Svenska Finland rf.
Seutusuunnittelun Keskusliitto
Suomalaisuuden Liitto
Suomen Nuorison Liitto
Suomen Väestötieteen Yhd. ry.
Suomi-Amerikka Yhd.Liitto
Suomi-Seura ry.
Svenska Finlands Folktings-
fullmäktige
Turun yliopistosäätiö
Unioni Naisasialiitto Suomessa
Varsinais-Suomen Maakuntaliitto
Väestöliitto

Tutk.lait.joht. Harri Heino
Kanslianeuvos Pekka Heimö
OTL Jaakko Koskimies

Prof. Ole Wasz-Höckert
Rakennusneuvos Raimo Narjus
Prof. Erkki Pihkala
Liikkeenjoht. Esko V. Koskelin
FL Altti Majava
Puh.joht. Lauri Pöyhönen
Prof. Kalevi Rikkinen

Jaostopääll. Olli-Pekka Lassila
Järj.joht. Alpo Kyllönen
Ap.joht. Markku Kosola

Ap.prof. Tom Sandlund
Toim.joht. Rauno Mannila
Yritt. Merja Dyrendahl-Nyblin
Ap.toim.joht. Kauko Lehto
Toim.joht. Jouko Hulkko

Joht. Per-Erik Isaksson
Tutk.pääll. Timo Sinisalo
Ed. Ossi Halonen
Koulujoht. Antti Lehtinen
VTK Jouni Marttinen
Toim.joht. Hannu Kärävä
Toim.joht. Osmo Kalliala

Hall.joht. Roger Broo
Teoll.neuvos Reino Vuorinen
Psyk. Seija Karppinen
Toim.joht. Perttu Koillinen
Tri Jarl Lindgren

Ruotsissa olevat

Immigrant-Institutet (Borås)
Ruotsin Suomalaisseurojen
Keskusliitto

Joht. Miguel Benito

FM Markku Peura

Annikki Nikula-Benito

Opettaja Matti J. Korhonen

